

Sygn. akt VIII U 1507/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2018 r. w Gliwicach

sprawy A. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania A. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 lipca 2017 r. **nr** (...) - 2003

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1507/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 lipca 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej A. F. na dzień 1 stycznia 1999r.

Ubezpieczona wniosła odwołanie od powyższej decyzji domagając się jej zmiany i przyjęcia do wyliczeń okresu składkowego w wysokości 199 miesięcy, zamiast 198 miesięcy.

W uzasadnieniu ubezpieczona wskazała, że organ rentowy w decyzji ustalił, iż okresy składkowe wynoszą 16 lat, 6 miesięcy i 25 dni. W przeliczeniu na miesiąc daje to 198 miesięcy i 25 dni. Ponieważ ustawodawca przyjmuje, że miesiąc ma 30 dni (§31 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe), to 25 dni stanowi 0,83 miesiąca, zaś 198 miesięcy i 25 dni – 198,83 miesiąca. Zdaniem ubezpieczonej należy się kierować regułami zaokrąglenia stosowanymi w matematyce i stąd przyjąć okresy składkowe w wysokości 199 miesięcy, czyli o jeden więcej niż podano w decyzji zaskarżonej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że zgodnie z art.174 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, to jest okresy składkowe i nieskładkowe ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zaskarżoną decyzją z dnia 28 lipca 2017r. organ rentowy ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej A. F. na dzień 1 stycznia 1999r.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął:

- podstawę wymiaru wartości tego kapitału w wysokości 1 741,60 zł obliczoną od przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od stycznia 1989r. do grudnia 1998r. oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 142,65%,

- okresy składkowe w wymiarze 198 miesięcy w sytuacji, gdy ubezpieczona udowodniła łącznie 16 lat, 6 miesięcy i 25 dni takich okresów oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 54 miesięcy, gdy ubezpieczona udowodniła 4 lata, 6 miesięcy i 21 dni takich okresów.

Do okresów składkowych organ rentowy zaliczył ubezpieczonej okresy jej zatrudnienia:

- od dnia 2 listopada 1981r. do dnia 31 sierpnia 1991r w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W.,

- od dnia 1 września 1991r. do dnia 31 października 1994r. w WPRInż – 1 R. Spółka z o.o.,

- w (...) Sp. z o.o. w R. od dnia 1 listopada 1994r. do dnia 31 grudnia 1998r.,po wyłączeniu urlopu bezpłatnego i zasiłków chorobowych.

Do okresów nieskładkowych organ rentowy uwzględnił naukę ubezpieczonej na studiach wyższych w latach 1976 – 1981 oraz okresy zwolnień lekarskich.

Współczynnik proporcjonalny (służący do obliczenia 24% kwoty bazowej) do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 77,67% i został obliczony z uwzględnieniem m.in. 7 601 dni, to jest łącznej liczby okresów składkowych i nieskładkowych do dnia 31 grudnia 1998r. określonej w dniach (198 miesięcy i 25 dni plus 54 miesiące i 16 dni).

Wartość kapitału początkowego została obliczona w następujący sposób:

293,01 wysokość 24% kwoty bazowej) x 77,67% (współczynnik proporcjonalny) = 227,58

(198 m-cy składkowych x 1,3%) : 12 x 1 741,60 zł (podst. wym.) = 373,57 zł

(54 m-ce nieskładkowe x 0,7%) : 12 x 1 741,60 zł = 54,86

Razem 656,01

656,01 zł x 209 miesięcy (średnia dalsze trwanie życia) = 137 106,09 zł, to jest kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów i niekwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej A. F. nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie ubezpieczona domagała się przyjęcia do wyliczeń kapitału początkowego okresu składkowego w wymiarze 199 miesięcy, w miejsce zaliczonych przez organ rentowy 198 miesięcy podnosząc, że nieuwzględnione przez organ rentowy

do wyliczenia kapitału początkowego pozostałe 25 dni powinno się zaokrąglić do pełnego miesiąca. Jednocześnie ubezpieczona nie kwestionowała zaliczonych przez organ rentowy do stażu pracy okresów zatrudnienia.

Kapitał początkowy został wprowadzony ustawą z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U.

z 2017r., poz.1383) jako jeden ze składników emerytury przyznawanej na nowych zasadach. Dotyczy on generalnie osób, które przed 1999r. opłacały składki na ubezpieczenie społeczne, a zasady jego obliczania zostały uregulowane w art.173 i następnym powołanej ustawy.

Zgodnie z art.173 ust. 1 - 3 ustawy emerytalnej, dla ubezpieczonych urodzonych

po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki

na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Stosownie do art. 174 ust.1, 2 tejże ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Stosownie natomiast do art. 53 ust. 1 emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55.

W myśl ust.2 tego przepisu, przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Z cytowanego powyżej art.53 ust.2 ustawy emerytalnej, do którego odsyła art.174 tejże ustawy, jednoznacznie wynika, że przy obliczaniu kapitału początkowego okresy składkowe, jak również nieskładkowe ustala się wyłącznie z

uwzględnieniem pełnych miesięcy. Ustawa nie przewiduje możliwości zaokrąglania tych okresów poprzez stosowanie zasad obowiązujących w matematyce.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem, który tut. Sąd w pełni podziela, przepisy regulujące system zabezpieczenia społecznego ze względu na swoją istotę i konstrukcję podlegają wykładni ścisłej. Oznacza

to, że nie powinno się stosować do nich ani wykładni rozszerzającej, ani zwężającej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2012r. I UK 276/11 i inne z dnia: 16 sierpnia 2005r. I UK 378/04, 23 października 2006r. I UK 128/06, 29 stycznia 2008r. I UK 239/07, 4 marca 2008r. II UK 129/07, 19 maja 2009r. III UK 6/09).

Odnosząc się do powołanego przez ubezpieczoną §31 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania

o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz.U. z 2011r. Nr 237 poz.1412), to ujednotolica

on sposób liczenia okresów składkowych i nieskładkowych dla potrzeb w/w świadczeń, nie przewiduje jednakże możliwości zaokrąglania niepełnych miesięcy.

Zgodnie z §31 tego rozporządzenia, przy obliczaniu okresu składkowego

i nieskładkowego dodaje się, osobno dla każdego z tych okresów, poszczególne lata, miesiące i dni. Okresy niepełnych miesięcy oblicza się w dniach. Sumę dni zamienia

się na miesiące, przyjmując za miesiąc 30 dni kalendarzowych; sumę miesięcy zamienia

się na lata, przyjmując pełne 12 miesięcy za jeden rok.

Przepis ten nakazuje przeliczenie okresów zatrudnienia na lata, miesiące i dni oraz obliczenie dni z niepełnych miesięcy zatrudnienia. Dotyczy tego reguła zamiany pełnych

12 miesięcy na rok oraz dni na miesiące przyjmując 30 dni kalendarzowych za miesiąc. Przez okresy niepełnych miesięcy zatrudnienia należy rozumieć te miesiące, w których zatrudnienie trwało krócej niż miesiąc kalendarzowy.

Reguła zamiany dni na miesiące dotyczy wyłącznie dni pochodzących z sumy miesięcy niepełnych, nie dotyczy jednak sytuacji, gdy zatrudnienie trwało przez pełne miesiące kalendarzowe (które obejmują 30, 31, czy też 28/29 dni). Stąd też jeżeli np. zatrudnienie trwało od dnia 1 stycznia 1998r. do dnia 30 czerwca 1998r., to stanowi to 6 miesięcy, a nie 6 miesięcy i 1 dzień, mimo iż faktycznie składa się na niego 181 dni.

Na marginesie sprawy wypada dodać, że organ rentowy uwzględnił ubezpieczonej okresy składkowe i nieskładkowe także z dodatkowymi dniami, to jest 198 miesięcy i 25 dni plus 54 miesiące i 16 dni (łącznie 7601 dni) do obliczenia

współczynnika proporcjonalnego. Taka możliwość została wprowadzona ust.9a przepisu art.174 ustawy emerytalnej

z dnia 23 września 2011r. przez art.1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 28 lipca 2011r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 187, poz. 1112). Przepis ten stanowi, że staż

ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze. Przepis ten ma jednak zastosowanie wyłącznie przy obliczaniu współczynnika proporcjonalnego, gdy

tyczasem ostateczna wartość kapitału początkowego jest obliczana według zasad określonych w art.53 w związku z

art.174 ustawy, to jest okresy składkowe i nieskładkowe ustala się tylko z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Reasumując, Sąd stwierdził, iż zaskarżona decyzja organu rentowego odpowiada prawu i stąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej jako bezzasadne.

(-) SSO Patrycja Bogacińska - Piątek